

**Aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Aan de leden van het Bestuurlijk Overleg IZA**

11 november 2024

Betreft: Inbreng voor aanvullend zorg & welzijnsakkoord - versterken van regionale netwerken

Geachte minister, geachte leden van het BO IZA,

De samenwerkende regionale ondersteuningsorganisaties en netwerken in zorg- en welzijn (verder aangeduid als regionale netwerkorganisaties) richten zich tot u met een oproep om duurzaam te investeren in de transformatie van zorg en welzijn in de regio.

De transitie van zorg naar gezondheid vraagt samenwerking tussen het (medisch) zorgdomein, het sociaal domein en de publieke gezondheidszorg. We onderschrijven de insteek om op regionaal niveau de samenwerking en transformatie vorm te geven. En we voelen ons als regionale netwerkorganisaties ook verantwoordelijk om onze rol in de regionale opgaven te pakken.

De regionale netwerkorganisaties als ROS'en, RSO's, RegioPlus-organisaties en GGD'en spelen een cruciale rol in het faciliteren van de IZA-regiotafels. Ze bieden expertise, netwerken en coördinatie die essentieel zijn voor het opstellen en uitvoeren van regionale plannen. Door samenwerking en gedeelde resources kunnen zij de regionale opgave efficiënter aanpakken, met o.a. data-analyse, advies, (coördinatie van) implementatie en monitoring.

Daarnaast delen zij best practices, creëren feedbackloops en zorgen voor de noodzakelijke afstemming tussen verschillende zorg- en welzijnsorganisaties en stakeholders. Als katalysator helpen zij de gemeenten, de zorgverzekeraar en andere betrokken partijen aan de IZA-regiotafels om sneller en effectiever te opereren.

Met deze brief presenteren wij vijf hoofdpunten die in onze visie daarvoor essentieel zijn.

1. Commitment voor samenwerking

We onderstrepen de opdracht tot en urgentie voor samenwerking. Regionale netwerkorganisaties initiëren en ondersteunen al vele jaren met veel toewijding en kunde bij het effectief inrichten hiervan. Vanuit verschillende maatschappelijke opdrachten met hetzelfde maatschappelijke hogere doel: bijdragen aan de toegankelijkheid van zorg en welzijn, nu en in de toekomst.

Om onze impact en effectiviteit en efficiëntie te vergroten, bundelen we ook onderling onze krachten als publieke regionale ondersteuningsorganisaties en netwerken.

Een sterkere en duurzamere verbinding met de IZA-tafels, waarin de integrale benadering vanuit de regio centraal staat, is hierbij essentieel. Onze toewijding aan de transformatie en onze krachtenbundeling vraagt ook om commitment van IZA-partijen,

in de regio en landelijk. We pleiten daarbij ook voor handelings- en versnellingsruimte om zo domeinoverstijgende samenwerking en innovatie te versnellen. Ook de private sector betrekken we.

2. Leren van resultaten en borgen van kennis

Tijdens transities is er sprake van radicale en diepgaande veranderingen die elkaar continu beïnvloeden. Het is belangrijk om de lessen te kunnen oogsten en te gebruiken in de toekomst. Daarnaast zorgt een lerende houding ook voor meer begrip en openheid naar (en van) samenwerkpartners. Wij stellen voor om kennis te delen over zowel successen als mislukkingen binnen de regionale transformatie van zorg naar gezondheid.

Open communicatie over regionale plannen en transparantie in dataverzameling en -toegang zijn belangrijke pijlers voor succesvolle transformaties. Hiervoor bieden de regionale netwerkorganisaties een infrastructuur van ‘actiegerichte lerende netwerken’ die dit mogelijk maakt. Er zijn al diverse van deze lerende netwerken, maar die willen we verbinden en versterken.

Het is vervolgens belangrijk de opgedane kennis en ervaring duurzaam te borgen en beschikbaar te houden binnen de regio. Het continu inbrengen van kennis in de regio en het creëren van netwerken die kennisdeling bevorderen, vergroot de impact en daarmee het succes van de transformatie. Regionale netwerkorganisaties spelen hierin een belangrijke rol, gebruikmakend van bestaande of in opbouw zijnde kennisinfrastructuur rond publieke gezondheid, sociaal domein en zorg en deze te verbinden.

3. Verbinden sociaal, publieke gezondheids- en zorgdomein vanuit langetermijnvisie

Voor het behalen van de IZA-doelstellingen en deze duurzaam te verankeren is een nauwere samenwerking tussen het sociaal domein, het zorgdomein en publieke gezondheidsdomein essentieel. Dit vraagt om meer ondersteuning om de zorgvraag te dempen en preventief aanbod te versterken. Daarnaast bepleiten wij dat een gezamenlijke domeinoverstijgende langetermijnvisie onderdeel wordt van de regionale bestuurlijke afspraken om stabiliteit en consistentie te waarborgen. Dit leidt tot meer integraliteit in beleid en uitvoering. Regionale netwerkorganisaties leggen en vernieuwen de fysieke en digitale verbinding tussen zorg, welzijn en gezondheid.

4. De opgaven en de beoordeling van impact

De arbeidsmarkt, digitalisering, databeschikbaarheid en domeinoverstijgende samenwerking zijn integraal onderdeel van het IZA. De regionale netwerkorganisaties vertalen deze opgaven in het IZA naar regionale activiteiten. Wij benadrukken dat bij de beoordeling van de impact van IZA-maatregelen niet alleen gericht moet zijn op kwantitatieve resultaten, maar ook op de inbreng van kennis en processen die de zorg, de gezondheid en het welzijn verbeteren. Regionale netwerkorganisaties bieden waardevolle input voor deze beoordeling door beschikbare data en hun inzicht in de doorwerking dagelijkse praktijk.

waardevolle input voor deze beoordeling door beschikbare data en hun inzicht in de doorwerking dagelijkse praktijk.

5. De bewoner aan tafel en benutten ervaringskennis

We moeten voorkomen dat de groep meest kwetsbare mensen, ongezonder worden en geen passende zorg (kunnen) ontvangen. Dat betekent dat we aan de ene kant moeten zorgen dat personen met gezondheidsachterstanden passende zorg en ondersteuning ontvangen en we aan de andere kant de huidige toestroom beperken en de kraan dicht draaien door universele preventie en inzetten op de fysieke en sociale omgeving. Voor de benodigde integrale aanpak van de achterliggende oorzaak van ongezondheid is het van belang om verschillende perspectieven te betrekken. Dit gaat ten eerste over de inwoner en diens wensen en behoeften. Daarnaast is het van belang om er voor te zorgen dat professionals in de uitvoering hun kennis en expertise met elkaar kunnen verbinden evenals kennis en expertise van verschillende organisaties uit de zorg, gemeenten, sociaal domein, publieke gezondheid en preventie. Managers, beleidsmedewerkers en bestuurders dienen de integrale samenwerking mogelijk te maken en organisaties moeten in staat zijn om elkaar te vinden.

Wij roepen u daarom op om duurzaam te investeren in de transformatie van zorg en welzijn. Daarbij vragen wij u om de waarde van de regionale netwerkorganisaties te bekrachtigen. En te investeren in de verdere ontwikkeling, legitimering en stabiliteit van deze netwerkorganisaties als regionale basisinfrastructuur. Zonder deze basis dreigt het risico dat opgebouwde kennis, ervaring en veranderkracht landelijk en regionaal verloren gaan, wat duurzaam succes van het IZA in de weg kan staan.

Wij gaan hierover graag met u nader in gesprek en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

de samenwerkende regionale netwerkorganisaties in Zorg en Welzijn,

Robert Waterreus
ROS Netwerk

Guido Zonneveld
RSO Nederland

Jelle Boonstra
RegioPlus

Ton Coenen
GGD GHOR Nederland